

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/335/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7808210462
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7808210462.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Feťkovej a členov senátu JUDr. Ladislava Duditša a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobkyne G. S., F.. XX. XX. XXXX, T. R. C. R., U. XXX, zastúpenej JUDr. Petrom Harakálym, advokátom Advokátskej kancelárie v Košiciach, Mlynská 28, proti žalovanému Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 5C/148/2008 - 146 zo dňa 28. januára 2016 v spojení s opravným uznesením č.k. 5C/148/2008 - 173 zo dňa 22. júna 2017 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok v spojení s opravným uznesením č.k. 5C/148/2008-173 zo dňa 22.06.2017 tak, že
I. Zaväzuje žalovaného zaplatiť žalobkyni úroky z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 1.203,94 eur od 10.09.2008 do 27.01.2010.
II. P r i z n á v a žalobkyni proti žalovanému plnú náhradu trov konania na súde prvej inštancie.
III. P r i z n á v a žalobkyni proti žalovanému plnú náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej iba „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom žalobu žalobkyne zamietol. Zaviazal žalobkyňu nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 33,85 eura, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Opravným uznesením č.k. 5C/148/2008 - 173 zo dňa 22. júna 2017 opravil druhý výrok rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 5C/148/2008 - 146 zo dňa 28. januára 2016 tak, že správne znie: „... zaväzuje žalobkyňu nahradiť žalovanému trovy tohto konania...“.

3. Predmetom konania bol pôvodne uplatnený nárok žalobkyne o náhradu škody za ublíženie na zdraví vo výške 40.300,- Sk s 8,5 % úrokom z omeškania ročne od 10. 09. 2008 do zaplatenia.

4. Konanie ohľadom istiny vo 1.203,94 eura (40.300,- Sk) bolo zastavené rozsudkom Okresného súdu Rožňava č.k. 5C/148/2008 zo dňa 25. marca 2010 z dôvodu dobrovoľnej úhrady náhrady škody žalovanou a predmetom konania zostal nárok o žalobkyňou uplatnené úroky z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 1.203,94 eura od 10.09.2008 do 27.01.2010 a súvisiaci výrok o trovách konania.

5. Rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 13.12.2007 žalovaný rokoval s právnym zástupcom žalobkyne a keďže ani žalobkyňa ani jej právny zástupca nemali v čase uplatnenia nárokov k dispozícii dôkaz o tom, aby bol daný základ nárokov žalobkyne, t.j. dôkaz o tom, že poistený bol právoplatne uznaný vinným za spôsobenie dopravnej nehody a tým aj škody žalobkyni a aj v ďalšej písomnej komunikácii, ktorá

prebiehala listami zo dňa 26.03.2008 a 03.04.2008, oznamoval žalovaný žalobkyni, že nie je možné poskytnúť náhradu škody z dôvodu, že nebolo právoplatne rozhodnuté o vinne za spôsobenie dopravnej nehody a tým aj škody žalobkyne. V liste zo dňa 03.04.2008, ktorý zaslal žalovaný právnomu zástupcovi žalobkyne mu tiež oznámil, že bez právoplatného rozhodnutia v trestnom konaní nie je možné zo strany žalovanej sa definitívne vyjadriť k návrhu na uzavretie dohody, pretože je predčasný. Z pripojeného spisu 3T/36/2007 Okresného súdu Rožňava, prvoinštančný súd zistil, že uznesením Krajského súdu v Košiciach bol D. U., vodič motorového vozidla, ktoré bolo účastné na dopravnej nehode spod obžaloby oslobodený. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 24.04.2008. Z pripojeného spisu 10C/57/2008 prvoinštančný súd zistil, že prvoinštančný súd rozsudkom zo dňa 17.06.2009 vyslovil, že žalovaný zodpovedá za náhradu škody žalobcom v 1. a 2. rade L. S. I. G. S. vo výške 90 % za náhradu škody vzniknutej pri dopravnej nehode dňa 15.01.2007 stretom motorového vozidla M. H., L.: S.-XXX-I. so žalobcami. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24.11.2009 č.k. 6Co/252/2009 - 185 a nadobudol právoplatnosť dňa 19.01.2010.

6. Po právnom posúdení uplatnených úrokov z omeškania v zmysle § 11 ods. 6, 7 a 8 zákona č. 381/2001 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období prvoinštančný súd vyvodil, že z citovaných ustanovení vyplýva, že pre posúdenie omeškania poisťovateľa je predovšetkým podstatné zistenie dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti a následné zistenie, či v zákonom určenej trojmesačnej lehote od uvedeného dňa boli splnené podmienky pre oznámenie poškodenému výšky poistného plnenia, t.j. či bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný, alebo naopak tieto podmienky splnené neboli a poisťovateľ teda bol povinný poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie podľa § 11 ods. 5 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z.. Pre prípad, že by poisťovateľ povinnosť uloženú mu v § 11 ods. 5 citovaného zákona v určenej lehote nesplnil, zákon mu v ods. 7 tohto ustanovenia priamo upravuje povinnosť zaplatiť poškodenému úroky z omeškania.

7. Zamietnutie žaloby žalobkyne ohľadom uplatnených úrokov z omeškania odôvodnil prvoinštančný súd tým, že o zavinení bolo rozhodnuté až právoplatným uznesením zo dňa 24.04.2008, avšak ani vtedy nebola jasná spoluzodpovednosť účastníkov dopravnej nehody. Preto žalovaný nemohol ustáliť výšku požadovanej náhrady škody žalobkyňou. Po skončení trestného konania žalobcovia podali žalobu o náhrade škody, o ktorej súd rozhodol medzitýmnym rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť 19.01.2010. Po právoplatnosti tohto rozsudku došlo k plneniu zo strany žalovaného. Teda, pokiaľ bol nárok žalobkyne sporný vzhľadom na zavinenie, ani žalovaný nemal dôvod plniť a preto sa nedostal do omeškania.

8. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

9. Proti rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa. Navrhla zmeniť rozsudok okresného súdu tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 8,5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 1.203,94 eura od 10.09.2008 do 27.01.2010 a nahradiť trovy konania všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Uplatnila odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., teda že okresný súd v napadnutom rozhodnutí vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. Odvolanie odôvodnila žalobkyňa tým, že u žalovaného - poisťovateľovi zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla M. H. L.: S.-XXX-I. si uplatnila nároky na náhradu škody na zdraví s poukazom na ust. § 427 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje zodpovednosť prevádzateľa motorového vozidla za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky daného motorového vozidla. Z ustanovenia § 427 je nepochybne zrejmé, že v danom prípade sa pre vznik škody nevyžaduje zavinené porušenie právnej povinnosti. Predmetné ustanovenie existenciu zodpovednostného vzťahu podmieňuje len skutočnosťou, aby bola škoda vyvolaná osobitnou povahou prevádzky bez ohľadu na zavinenie prevádzateľa či vodiča motorového vozidla. Jedná sa o objektívnu zodpovednosť za škodu, ku naplneniu ktorej nie je potrebná existencia subjektívneho vzťahu prevádzateľa či vodiča motorového vozidla ku vzniknutej škode, ktorým je zavinenie. V tomto smere pre posúdenie dôvodnosti nároku žalobkyne, stanovenie zodpovednosti prevádzateľa vozidla a následne v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. pre stanovenie povinnosti žalovanej plniť náhradu škody nebolo podstatné trestné konanie vedené na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 3T/136/2007, ani jeho výsledok v podobe oslobodenia vodiča motorového vozidla spod obžaloby. V uvedenom trestnom konaní bolo podmienkou trestnej zodpovednosti vodiča za spôsobenie usmrtenia resp. ublíženia na zdraví práve preukázanie jeho zavinenia, ktoré nie je pre stanovenie občianskoprávnej zodpovednosti za škodu v zmysle §

427 Občianskeho zákonníka podstatné. Od počiatku bolo vo veci nepochybné, že škoda na zdraví u žalobkyne bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla a bola teda daná zodpovednosť za škodu v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka. V danom prípade nebola pre legitímnosť nároku žalobkyne na náhradu za škodu voči žalovanému potrebná existencia zavinenia poistenca žalovaného za vzniknutú škodu a teda ani predloženie dôkazu o tejto skutočnosti. Skutočnosť objektívnej zodpovednosti za škodu v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka v danom prípade napokon potvrdil Okresný súd Rožňava v medzitýmnom rozsudku sp. zn. 10C/57/2008 zo dňa 17.6.2009, ktorý bol následne potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/252/2009 zo dňa 24.11.2009. Pokiaľ bola v uvedených rozsudkoch stanovená miera spoluzavinenia na vzniku škody zo strany žalobkyne v rozsahu 10 %, išlo o minimálnu mieru spoluzavinenia, ktorá po tom, ako si žalobkyňa riadne uplatnila nároky na náhradu škody, nemôže byť dôvodom na odmietanie plnenia ako celku zo strany žalovanej. Nemožno považovať za správny postup žalovaného, ak v prípade možnej existencie minimálnej miery spoluzavinenia zo strany poškodených odmietne v celom rozsahu uplatnené nároky. Pokiaľ žalovaný postupoval týmto spôsobom, musí znášať legitímne riziko vzniku svojho omeškania s plnením náhrady škody, ktorá žalobkyňi v danom prípade nepochybne patrila. Písomné oznámenie žalovaného zo dňa 10.09.2008, v ktorom oznámil žalobkyňi, že poistený D. U. bol oslobodený spod obžaloby a preto nie je možné vypridať jej uplatnené nároky, nie je kvalifikovaným vysvetlením dôvodov, t.j. odmietnutie plnenia v zmysle § 11 ods. 6 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z. Žalovaný mohol predísť súdnemu sporu vyplatením náhrady hoci aj čiastočným plnením po odpočítaní spoluviny žalobkyne. K čiastočnému plneniu žalovaný nepristúpil ani potom, čo Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí č. k. 6Co/250/2008 zo dňa 12.1.2009 (konanie týkajúce sa tej istej dopravnej nehody a ďalšieho nároku žalobkyne na náhradu škody z predmetnej dopravnej nehody) konštatoval, že liberácia prevádzkovateľa motorového vozidla v zmysle § 428 druhej vety Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy. Žalovaný ani v jednom vo svojom oznámení z 26.3.2008, z 3.4.2008 resp. z 10.9.2008 nezaujal stanovisko k objektívnej zodpovednosti prevádzateľa motorového vozidla v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka, hoci si žalobkyňa uplatnila nárok práve s poukazom na toto ustanovenie. Vo všetkých svojich podaniach sa žalovaný odvolával len na zavinenie vodiča motorového vozidla a jeho zodpovednosť podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Pritom zodpovednosť vodiča motorového vozidla v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka môže byť daná len popri objektívnej zodpovednosti prevádzateľa motorového vozidla v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka. Na základe toho je možné konštatovať, že žalovaný ani v jednom zo svojich písomných podaní žalobkyňi nepodal kvalifikované písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol uhradiť náhradu škody a teda si nesplnil povinnosť uloženú mu v ustanovení § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. Porušenie tejto povinnosti má za následok vznik práva poškodeného na úrok z omeškania v zmysle § 517 Občianskeho zákonníka ako aj v zmysle § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. Vyššie uvedené skutočnosti považoval za podstatné aj Krajský súd v Košiciach vo svojom zrušujúcom uznesení č. k. 4Co/13/2013-103 zo dňa 29.4.2015. Krajský súd v uvedenom rozhodnutí taktiež poukázal na skutočnosť, že žalovaný vo svojich podaniach zaujímal stanovisko len k zodpovednosti vodiča motorového vozidla, nie zodpovednosti svojho poistníka, ktorý je so žalovaným v poistno-právnom vzťahu na základe poistnej zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Preto krajský súd nevedel vyvodiť z odôvodnenia predchádzajúceho rozsudku okresného súdu, ako okresný súd dospel k záveru, že žalovaný si splnila svoju povinnosť uloženú jej v ustanovení § 11 ods. 6 písm. b) zákona č. 381/2001 Z. z. Už v tomto rozhodnutí krajský súd považoval dôvody rozsudku okresného súdu, že nárok žalobkyne bol sporný vzhľadom na zavinenie, a teda žalovaný nemal dôvod plniť za nepreskúmateľné a nezrozumiteľné. Rovnaké odôvodnenie pritom uviedol okresný súd aj v poslednom svojom rozhodnutí.

11. Za nesprávny považovala žalobkyňa aj výrok rozsudku o náhrade trov konania. Okresný súd vo svojom rozhodnutí vôbec nezohľadnil skutočnosť, že žalobkyňa sa v konaní domáhala aj istiny v sume 40.300,- Sk a v tejto časti bola žalobkyňa takmer v celom rozsahu úspešná. Okresný súd síce konanie zastavil na základe späťvzatia žalobkyne, avšak k tomuto späťvzatiu došlo až po plnení nároku zo strany žalovanej. V tejto časti mal teda okresný súd rozhodovať o náhrade trov konania v zmysle § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p., ktoré vyjadruje zásadu zodpovednosti za zavinenie na zastavenie konania. Nesprávnosť rozhodnutia okresného súdu o náhrade trov konania je daná aj nesprávnym rozhodnutím ohľadne uplatňovaného úroku z omeškania, od ktorého bol v zmysle § 142 Občianskeho zákonníka čiastočne závislý aj výrok o náhrade trov konania.

12. Žalovaný vo vyjadrení sa k podanému odvolaniu žalobkyne navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť. V dôvodoch vyjadrenia poukázal na to, že aj keď si žalobkyňa v súvislosti s dopravnou

nehodou zo dňa 15.01.2007 uplatnila nároky voči žalovanému ako poisťovateľovi, medzi poškodeným t.j. žalobkyňou a poisťovateľom však bol sporný základ nároku, nakoľko žalobkyňa si uplatnila svoje nároky na náhradu škody a to mimosúdne ako aj podanou žalobou, v čase keď nebol ustálený základ jej nároku a preto v tom čase ani nemohla vzniknúť povinnosť žalovaného plniť, ktorá je v zmysle ustanovenia §4 zákona č. 381/2001 Z.z. viazaná na preukázanú zodpovednosť poisníka alebo poisteného za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. O tejto skutočnosti bola žalobkyňa riadne informovaná v zmysle povinnosti "poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; vyplývajúcej poisťovateľovi z ustanovenia § 11 zákona č. 380/2001 Z.z. Je nesporné to, že až na základe vykonaného dokazovania Okresný súd Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/57/2008 dňa 17.06.2009, vyslovil, že žalovaný t.j. poisťovateľ zodpovedá vo výške 90% za náhradu škody žalobkyňi, vzniknutej pri dopravnej nehode dňa 15.01.2001 stretom motorového vozidla M.O.I.Q. H.F.Z., L.: S. XXX I.J. so žalobkyňou Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24.11.2009, č. k. 6Co/252/2009, ktorý bol žalovanému doručený dňa 19.01.2010 už dňa 26.01.2010 žalovaný usporiadal nároky žalobkyne. V zmysle uvedeného je potrebné vychádzať pri posúdení nároku na úroky z omeškania, t.j., že bezodkladne potom, čo bolo rozhodnuté rozsudkom, ktorý žalovaný obdržal dňa 19.01.2010, o základe nároku žalobkyne, žalovaný v sedem dňovej lehote uhradil všetky nesporné nároky žalobkyne a nakoľko v zmysle ustanovenia §11 zákona č. 381/2001 Z.z. je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia, pričom lehota v zmysle vyššie uvedeného bola dodržaná a preto je nárok na zaplatenie úroku z omeškania nedôvodný.

13. Žalobkyňa vo vyjadrení sa k vyjadreniu žalovanej poukázala na ust. § 4 ods. 2 písm. b) a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. akcentujúc na to, že právna povinnosť poisťovateľa plniť preukázané nároky na náhradu škody poškodenému vyplývajúca z ust. § 4 ods. 2 a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. je základnou a najpodstatnejšou právnou povinnosťou poisťovateľa, ktorá mu z uvedeného právneho predpisu vyplýva. Teda poisťovateľ" nie je v zmysle § 11 ods. 6 písm. a) a b) zákona č. 381/2001 Z. z. povinný len začať prešetrovanie poistnej udalosti, skončiť ho v lehote 3 mesiacov a oznámiť výsledky prešetrovania poškodenému, ale poisťovateľ je predovšetkým povinný poškodenému jeho oprávnené a preukázané nároky reálne plniť. Keďže v zmysle § 442 ods. 3 sa škoda uhrádza v peniazoch, ide o peňažnú povinnosť poisťovateľa. Zároveň žalobkyňa poukázala na to, že ustanovenie § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. upravuje nárok poškodeného na úrok z omeškania len v súvislosti s porušením povinností poisťovateľa v zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z., teda porušením povinností poisťovateľa súvisiacich so včasným a riadnym prešetrovaním poistnej udalosti. Uvedené ustanovenie sa však nijakým spôsobom nezaobera dôsledkami omeškania poisťovateľa v súvislosti s omeškaním pri jeho samotnej povinnosti plniť samotnú náhradu. Dôsledky omeškania v súvislosti so samotnou povinnosťou poisťovateľa plniť nie sú riešené ustanovením § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. (to rieši len dôsledky omeškania poisťovateľa v súvislosti s jeho povinnosťou začať a včas ukončiť šetrenie poistnej udalosti), ani iným ustanovením tohto zákona. Preto je nevyhnutné na dôsledky omeškania poisťovateľa s plnením jeho hlavnej právnej povinnosti plniť samotnú náhradu škody aplikovať všeobecný predpis, ktorým je ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ od dlžníka právo popri plnení požadovať aj úroky z omeškania. Ak teda poisťovateľ nesplní právnu povinnosť plniť oprávnenú náhradu škody poškodenému včas a riadne, dostáva sa s plnením tejto povinnosti do omeškania a poškodenému vzniká nárok uplatňovať si voči poisťovateľovi aj nárok na úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bez ohľadu na to, či poisťovateľ riadne a včas splnil aj inú svoju právnu povinnosť podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. začať včas prešetrovanie poistnej udalosti a toto prešetrovanie aj včas ukončiť. Žalobkyňa zároveň poukázala na dôvody rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/504/2013 zo dňa 4.11.2013, keď v odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že úroky z omeškania podľa ustanovenia § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z., v spojení s ustanovením § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. sankcionujú len neskoré prešetrovanie a vybavenie poistnej udalosti. Nezbatim však poisťovateľa povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie a to i v prípade, ak poisťovateľ" povinnosti uvedené v ustanovení § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. splnil včas (t.j. skončil prešetrovanie poistnej udalosti, alebo poskytol vysvetlenie o odmietnutí poistného plnenia). Ustanovenie § 11 ods.

7 zákona č. 381/2001 Z.z. okrem 15 - dňovej lehoty na plnenie začínajúcej skončením prešetrovania poisťovateľa uvádza alternatívne aj možnosť plnenia poisťovateľa až po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody. Ide však logicky o lehotu na plnenie v prípade nárokov na náhradu škody, ktorých výšku stanovuje až súd svojim konštitutívnym rozhodnutím (napr. nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z.). Iný výklad predmetného ustanovenia by nedával racionálny zmysel, pretože uvedené ustanovenie by na jednej strane stanovovalo striktné 15 - dňovú lehotu na plnenie začínajúcu po skončení šetrenia poisťnej udalosti poisťovateľom avšak zároveň by benevolentne umožňovalo poisťovateľovi neplniť bez ohľadu na dôvodnosť a preukázanie nárokov poškodeného a bezdôvodne čakať, až si poškodený uplatní svoje nároky na súde a súd na plnenie nárokov poisťovateľa zaviazal. V prípade takéhoto iracionálneho výkladu ustanovenia § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. by bolo uvedené ustanovenie zjavne vnútorne rozporné a nejednoznačné. Z vyššie uvedeného zdôvodnenie je zrejmé, že žalobkyni nárok na zaplatenie úroku z omeškania jednoznačne vznikol, pretože žalovaný neposkytol žalobkyni plnenie riadne a včas. Žalovaný poukazuje na neustálený skutkový základ nároku žalobkyne. Prítom žalobkyňa si u žalovanej pred podaním žaloby uplatnila svoje nároky aj s poukazom na ustanovenie § 427 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje zodpovednosť prevádzateľa motorového vozidla za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky daného motorového vozidla. Z ustanovenia § 427 je nepochybne zrejmé, že v danom prípade sa pre vznik škody nevyžaduje zavinené porušenie právnej povinnosti a ide o objektívnu zodpovednosť za škodu. O tom, že škoda žalobkyne bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla neboli od počiatku pochybnosti a zodpovednosť prevádzkovateľa motorového vozidla podľa § 427 Občianskeho zákonníka vytvárala jednoznačný a nepochybniteľný právny základ nároku žalobkyne. Pokiaľ bola následne v súdnych rozhodnutiach stanovená miera spoluzavinenia na vzniku škody zo strany žalobkyne v rozsahu 10 %, išlo o minimálnu mieru spoluzavinenia, ktorá po tom, ako si žalobkyňa riadne uplatnila nároky na náhradu škody, nemôže byť dôvodom na odmietanie plnenia ako celku zo strany žalovanej. Nemožno považovať za správny postup žalovanej, ak v prípade možnej existencie minimálnej miery spoluzavinenia zo strany poškodených odmietne v celom rozsahu uplatnené nároky. Pokiaľ žalovaná postupovala týmto spôsobom, musí znášať legitímne riziko vzniku svojho omeškania s plnením náhrady škody, ktorá žalobkyni v danom prípade nepochybne patrila.

14. Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 3Co/134/2016 - 171 zo dňa 10.05.2017 vrátil vec súdu prvej inštancie na vydanie opravného uznesenia. Následne prvoinštančný súd uznesením č.k. 5Co/148/2008 - 171 zo dňa 22.06.2017 opravil druhý výrok prvoinštančného rozsudku, že správne znie : „...zaväzuje žalobkyňu nahradiť žalovanému trovy tohto konania..“.

15. Proti tomuto uzneseniu podala tiež odvolanie žalobkyňa a pokiaľ ide o dôvody odvolania odkázala na ich totožnosť v podanom odvolaní zo dňa 04.03.2016. Po doručení odvolania žalobkyne proti opravnému uzneseniu zotrval žalovaný v podanom vyjadrení na argumentácii žalovaného uvedenú vo vyjadrení sa k odvolaniu žalobkyne poukazujúc na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 8Co/151/2016 zo dňa 14.06.2016. Opätovne argumentovala tým, že omeškanie škodcu je potrebné vyvodzovať výlučne z jeho zodpovednosti za škodu spôsobenú žalobkyni na základe ust. § 517 od. 1, 2 v spojení s ust. § 563 Občianskeho zákonníka, teda v závislosti od toho, či si škodca splnil svoj záväzok včas a omeškanie žalovaného ako poisťovateľa s vyplatením poisťného plnenia je potrebné posudzovať podľa § 11 ods. 6, 7, 8 zákona č. 381/2001 Z.z.

16. Žalobkyňa v ďalšom vyjadrení doručenom Okresnému súdu Rožňava 08.11.2017 poukázala na to, že poistenie zodpovednosti, tak ako to vyplýva z ustanovenia § 4 zákona číslo 381/2001 Z.z. v platnom znení, sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve. Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písmena a) cit. zákona poistený z poistenia zodpovednosti má právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví. Poisteným, podľa § 2 písmena f) zákona číslo 381/2001 Z.z. je ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti. Poistníkom, v zmysle § 2 písmena e) cit. zákona je ten, kto uzavrel s poisťovateľom zmluvu o poistení zodpovednosti. Keďže práve poistník je so žalovaným v poistno-právnom vzťahu na základe poisťnej zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla, žaloba bola prioritne postavená na objektívnej zodpovednosti prevádzateľa motorového vozidla (poistník) v zmysle Občianskeho zákonníka, tak žalobkyňou bol uplatnený priamy nárok na náhradu škody voči poisťovateľovi. Je potrebné v tejto súvislosti uviesť dôležitú skutočnosť, že zodpovednosť vodiča motorového vozidla, ktorým bol škoda spôsobená (§ 420 Obč. zákonníka), môže byť daná len popri objektívnej zodpovednosti prevádzateľa

motorového vozidla, ktorý za škodu zodpovedá podľa ustanovení § 427, § 428 a nasl. Občianskeho zákonníka. Priamy nárok voči poisťovni (pasívna legitímácia), ktorým je žalovaný, bol uplatnený na základe ustanovenia § 15 zákona číslo 381/2001 Z. z. v platnom znení o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Z ustanovenia § 15 ods. 1 zákona číslo 381/2001 Z.z. vyplýva, že náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať. Vzhľadom k tomu, že žalovaný je v predmetnej právnej veci pasívne legitimovaný a keďže porušil zákonnú povinnosť vyplývajúcu mu z § 11 ods. 6, 7 zákona číslo 381/2001 Z.z., tak mu podľa § 11 ods. 8 cit. zákona vznikla povinnosť zaplatiť poškodenej úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

17. Žalobkyňa v dôvodoch vyjadrenia tiež zdôraznila, že poisťovateľ za splnením konkrétnej peňažnej povinnosti v prípade jej neplnenia riadne a včas dostane do omeškania bez ohľadu na to, či zašle alebo nezašle oznámenie v zmysle § 11 ods. 6 písm. a) a b) zákona č. 381/2001 Z.z. Právna povinnosť poskytnúť peňažné plnenie poškodenému zodpovedajúce náhrade škody nie je totožná s právnou povinnosťou poisťovateľa skončiť šetrenie poistnej udalosti a zaslať poškodenému oznámenie o plnení, respektíve o dôvodoch neplnenia. Ide o dve odlišné právne povinnosti poisťovateľa, ktoré síce spolu súvisia, ale sú to relatívne dve samostatné právne povinnosti. Splnením povinnosti poisťovateľa skončiť prešetrenie poistnej udalosti a zaslať poškodenému oznámenie o plnení (o dôvodoch neplnenia) nezaniká povinnosť poisťovateľa poškodenému plniť náhradu škody, ktorá mu oprávnene patrí a túto náhradu plniť riadne a včas.

18. Zároveň žalobkyňa poznamenala, že akékoľvek uvedenie dôvodu aj absurdného či protiprávneho a jeho oznámenie poškodenému podľa § 11 ods. 6 písm. b) zákona číslo 381/2001 Z.z., ktoré je snahou odmietat', zdržiavať, vyhýbať sa plneniu, ktoré poškodenému riadne patrí a ktorý má právo na riadne a včasné plnenie, by bolo porušením základnej povinnosti poisťovateľa poskytnúť poškodenému plnenie náhrady škody včas. A ak by takéto konanie poisťovateľa malo byť bez akýchkoľvek právnych následkov, takýto postup by bol absurdný ale aj v príkrom rozpore so základným účelom a zmyslom zákona číslo 381/2001 Z.z., ktorým je okrem iného včasné poskytnutie spravodlivej náhrady škody osobám poškodeným prevádzkou motorových vozidiel. Pri poskytnutí náhrady škody poškodenej osobe totiž nezohráva významnú úlohu len neposkytnutie samotnej náhrady škody, ale taktiež včasnosť tohto plnenia. V tejto súvislosti poukázala na právny názor vyslovený Krajským súdom v Bratislave č.k. 6Co/504/2013 zo dňa 04.11.2003 a Krajského súdu v Košiciach v konaní č.k. 3Co/381/2009 zo dňa 24.08.2010.

19. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne ako podané čas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 380 ods. 1, 2 CSP z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

20. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 22.11.2018 o 09.25 hodine v pojednávacej miestnosti č. dv. 230/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 16.11.2018 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach.

21. Žalobkyňa podala proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie dňa 06.04.2016, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku a preto Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací posudzoval odvolanie z hľadiska jeho prípustnosti a uplatnených odvolacích dôvodov podľa ustanovení predchádzajúceho procesného poriadku, t.j. Občianskeho súdneho poriadku.

22. Zákon č. 381/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov je osobitným zákonom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku (OZ), ktorý je všeobecným právnym predpisom upravujúcim súkromnoprávne vzťahy (§ 1 ods. 2 OZ). Vzťah týchto dvoch predpisov vyplýva zo zásady „lex specialis derogat legi generali“, čo znamená, že ustanovenia osobitného predpisu sa použijú prednostne v prípade, ak tento osobitný zákon upravuje niektorú otázku odlišne od všeobecného právneho predpisu.

23. Ust. § 11 ods. 7 zákona o PZP výslovne ustanovuje, kedy vzniká poisťovni povinnosť poskytnúť poistné plnenie poškodenému. Ide zároveň o úpravu termínu, kedy nastáva splatnosť poistného plnenia.

24. Omeškanie dlžníka je sankciou za porušenie povinností splniť dlh riadne a včas. Omeškanie začína uplynutím doby splatnosti, ktorá vyplýva z hmotného práva. Vo všeobecnosti platí, že ak sa dlžník dostane do omeškania s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od neho popri plnení úroky z omeškania (§ 517 ods. 2 OZ).

25. Ustanovenie § 11 ods. 8 zákona o PZP upravuje osobitnú sankciu vo forme peňažných úrokov z omeškania pre prípad, ak poisťovateľ nesplní svoju povinnosť podľa § 11 ods. 6 zákona, teda v lehote do 3 mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti neskončí prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinností, resp. neposkytne poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť poisťné plnenie.

26. Odvolací súd je toho názoru, že zákonná povinnosť zaplatiť veriteľovi úroky z omeškania vyplývajúca z ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vznikne vždy aj v tom prípade, ak poisťovateľ nevyplatí bezdôvodne, plnenie v lehote podľa § 11 ods. 7 zákona, a to bez ohľadu na to, či pritom porušil alebo neporušil povinnosti vyplývajúce z ust. § 11 ods. 6 zákona o povinnom zmluvnom poistení.

27. Odvolací súd zároveň dodáva, že základ nároku sporný nebol, pretože zodpovednosť žalovaného, u ktorého bola poistená zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, bola od samého začiatku nesporná a nebola závislá od uznania viny vodiča motorového vozidla, keďže poisteným je aj prevádzkovateľ motorového vozidla a jeho zodpovednosť je objektívna.

28. Argumentácia o ustálení výšky náhrady škody až na základe rozhodnutia súdu vzhľadom na určený iba minimálny rozsah spoluzavinenia žalobkyne (10 %) nebol dôvodom pre odmietnutie plnenia žalovaným v celom rozsahu. Písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré žalovaný odmietal plniť (výsledok trestného stíhania vodiča), ktorého výsledok vzhľadom na objektívnu zodpovednosť za škodu z prevádzky motorového vozidla, ktorá je založená na princípe objektívnej zodpovednosti nemá vplyv na nárok žalobkyne.

29. V prípade náhrady škody spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku sa vychádza z objektívnej zodpovednosti prevádzateľa motorového vozidla, ktorá vznikla osobitnou povahou prevádzky (§ 427 Občianskeho zákonníka), teda subjektívna zodpovednosť vodiča za vznik dopravnej nehody je bez významu. Významná je tá okolnosť, že k vzniku škody došlo v dôsledku osobitnej povahy prevádzky motorového vozidla, pričom zároveň nedošlo k liberácii z dôvodov uvedených v § 428 OZ. Pri tomto type zodpovednosti tiež platí, že je potrebné prihliadnuť na prípadné spoluzavinenie poškodeného.

30. Odvolací súd preto v súlade s ust. § 388 CSP zmenil rozsudok v spojení s opravným uznesením č.k. 5C/148/2008 - 173 zo dňa 22. júna 2017 tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni úroky z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 1.203,94 eura od 10.09.2008 (oznámenie žalovaného o odmietnutí nárok uhradiť) do 27.01.2010, t.j. do doby úhrady náhrady škody žalovaným.

31. Vzhľadom k zmene rozsudku vo veci samej zmenil odvolací súd i výrok o trovách konania v súlade s ust. § 388 CSP tak, že priznal žalobkyni plnú náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie s poukazom na ust. § 396 ods. 2 CSP (ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie).

32. Žalobkyňa bola plne úspešná v uplatnenom nároku o príslušenstvo pohľadávky (§ 255 ods. 1 CSP). Žalovaná dňa 27.01.2010 žalobkyni uhradila istinu z uplatneného nároku v sume 1.203,94 eura, na základe čoho zobrała žalobkyňa svoj nárok, čo do istiny späť, preto v zmysle § 256 ods. 1 CSP žalovaný procesne zavinil zastavenie konania v časti uplatňovaného nároku v sume 1.203,94 eura.

33. Odvolací súd preto priznal žalobkyni proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnej výške, avšak nie zo sumy žiadanej v žalobe, ale zo sumy 1.203,94 eur.

34. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. O výške priznaných trov pred súdom prvej inštancie i trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

35. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).